

Datum: 2023-09-08

Dnr: 2022-421

Direktionen 2023-09-14

Plan för utökning av biståndsbedömda trygghetsboenden

Förslag till beslut

1. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att anta förslag om omställning till biståndsbedömda trygghetsboenden i Elmstagarårdens särskilda boenden för äldre i Tiohundra AB:s regi genom direkttilldelade avtal.
2. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att återkalla beslut om omställning av biståndsbedömda trygghetsboenden i Bergshyddans särskilda boende för äldre i Tiohundra AB:s regi.
3. Direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutar att ge förvaltningen i uppdrag att utarbeta en långsiktig färdplan för utökning av biståndsbedömt trygghetsboende i hela Norrtälje kommun.

Ulrika Lindberg

Tillförordnad förbundsdirektör

Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje

Postadress:

Box 801

761 28 Norrtälje

E-post: registrator.sjukvardomsorg@norrtalje.se

Telefon: 0176-710 00 (Norrtälje kommuns växel)

Hemsida: <http://kson.norrtalje.se>

Besöksadress:

Rubingatan 2

Norrtälje

Sammanfattning

Biståndsbedömt trygghetsboende är en ny insats i Norrtälje kommun för invånare skrivna i kommunen över 75 år som är i behov av insatser varaktigt eller återkommande, omfattande minst 15 och maximalt 80 timmar per månad. Boendet riktar sig till äldre personer som upplever otrygghet eller orolighet med litet eller inget socialt nätverk.

Direktionen för kommunalförbundet sjukvård och omsorg i Norrtälje beslutade 2023-02-16 § 20 om successiv omställning av ett särskilt boende för äldre (SÄBO) i Tiohundra AB:s regi, Bergshyddan i Rimbo till biståndsbedömda trygghetsboenden samt att förvaltningen fick i uppdrag att ta fram förslag på upphandling genom Lag om offentlig upphandling (LOU) för biståndsbedömt trygghetsboende. Detta för att utöka antalet platser av biståndsbedömda trygghetsboenden.

Ärendet redogör för förvaltningens pågående arbete med uppdraget direktionen gett förvaltningen och föreslår omprövning av fattat beslut i vilket särskilt boende för äldre i Tiohundra ABs regi den initiala utökningen av boendeplatser ska ske. Av kostnadsmässiga skäl förordar förvaltningen att utökning av platser i Tiohundra AB:s regi istället sker i Elmstagården som ligger i Älmsta tätort med elva platser. Ett fullgott alternativ enligt förvaltningen och som tidigare presenterats för direktionen.

Förvaltningen föreslår vidare att få i uppdrag att ta fram en flerårig färdplan för hur insatsen biståndsbedömt trygghetsboende ska utökas i Norrtälje kommun.

Förvaltningen tar förnärvarande fram förslag på förfrågningsunderlag omfattande upphandlingsföreskrifter, avtalsvillkor, ersättningsbilaga för upphandling av biståndsbedömt trygghetsboende enligt LOU (lagen om offentlig upphandling), vilket kommer att presenteras på ett kommande direktionsmöte.

Beskrivning av ärendet

Utökning av boendeplatser i Tiohundra ABs regi

Direktionen för kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje tog den 2023-02-16 § 20 beslut om successiv omställning av ett särskilt boende för äldre (SÄBO), Bergshyddan till biståndsbedömda trygghetsboenden.

Förvaltningen bedömer att det tidigare beslutet (2023-02-16 § 20) om omställning av samtliga lägenheter i Bergshyddan bör omvärderas. Detta på grund av att lägenheterna har pentryn och skulle därför inte vara lämpliga i en större omfattning än de lägenheter som avsetts för piloten. Renovering för att öka standarden i köken i de 8 lägenheterna skulle innebära alltför stora ekonomiska konsekvenser för förvaltningen med även på sikt högre hyror för boende.

Förvaltningen har fått en preliminär beräkning av vad renovering av dessa 8 lägenheters kök skulle kosta från Roslagsbostäder. Det skulle medföra en kostnad inom spannet 1,8 till 2,2 miljoner kronor. Det är en oförutsedd kostnad för förvaltningen och lägenheterna i befintligt skick med pentry lämpas sig för vissa individer med behov av boendeformen, men ytterligare 30 platser på Bergshyddan med nuvarande skick är inte att föredra.

Förvaltningen bedömer dock att lägenheterna med pentry för piloten (8 st) kan fungera bra i befintligt skick för vissa målgrupper.

Nedan redogörs för förvaltningens nya förslag på utökning av boendeplatser av biståndsbedömt trygghetsboende i Tiohundra ABs regi. Förvaltningen förordar Elmstagårdens särskilda boende för äldre som ligger i orten Älmsta.

Förvaltningen bedömer att det presenterade andrahandsalternativet (2023-02-16 § 20) att omställa lägenheterna i Elmstagården är att föredra. Boendet visar på lämplighet utifrån ändamålsenliga lokaler, storlek på lägenheterna, geografiskt läge och närhet till övrig

samhällsservice. Förvaltningen bedömer även att en geografisk spridning av boendeformen är fördelaktig.

I Elmstagårdens säbo finns det elva lägenheter med 2 rum och kök, 60–70 m². Hyresnivåerna ligger inom spannet av 7900 till 8770 kr (7922 kr för 61 kvm, 8008 kr för 62 kvm och 8772 kr för 71 kvm).

Förvaltningen presenterade tidigare på direktionen för Kommunalförbundet Sjukvård och omsorg i Norrtälje 10 november 2021 (§ 155), en konsekvensanalys som visar att Elmstagården är lämplig för succesiv omställande till biståndsbedömt trygghetsboende. Boendet har större lägenheter med kök och gemensamhetsutrymmen och närhet till affärer och annan samhällsservice.

Omställande av dessa elva lägenheter kan ske som en successiv omställning i Älmsta så snart nödvändiga tillstånd från Inspektionen för vård och omsorg (IVO) är beviljade och avtalsvillkor tagits fram och signerats av parterna. Utökning av boendeformen i Älmsta genom successiv omställning bedöms kunna ske tidigast i april 2024 under förutsättning att IVO ansökan kan påbörjas i november 2023.

Det lägenheter som ingår i piloten bedöms vara tjänliga i befintligt skick för vissa individer som klarar sina behov med pentry. Rapportering och uppföljning av piloten av de 8 platser kommer att redogöras för i eget ärende i samband med pilotens avslut februari 2024.

Upphandling av boendeplatser enligt Lag om offentlig upphandling, LOU

Förvaltningen avser att återkomma till direktionen under hösten 2023 med förslag på förfrågningsunderlag för upphandling av biståndsbedömt trygghetsboende. Underlag bland annat omfattande avtalsvillkor och ersättningsbilaga samordnas med förslag på revidering av förfrågningsunderlag för LOV-kundval (dnr 2023-50)

som väntas behandlas på direktionens sammanträde den 19 oktober 2023.

Ekonomiska konsekvenser

Som redogjorts för en renovering av pentryn i samtliga 30 lägenheter i Bergshyddans särskilda boende förenat med en större kostnad. På sikt skulle en eventuell renovering av pentryn även påverka hyrorna för lägenheterna. Roslagsbostäder kommer enligt uppgift inte att finansiera en eventuell renovering så renoveringskostnaden kommer tillfalla förvaltningen.

Förvaltningen har som framgår av tidigare tjänsteutlåtande identifierat Elmstagården som ett tänkbart alternativ där det skulle vara möjligt att ett biståndsbedömt trygghetsboende inrättades. Förvaltningen kommer att ta fram en ny ersättningsmodell .

Vid utökning av boendeformen kommer det att på kort sikt innebära en kostnadsökning. Långsiktig kan dock den totala kostnaden minska i och med minskat behov av särskilda boenden för äldre samt en förebyggande insats för äldres hälsa och livskvalitet.

Biståndsbedömt trygghetsboende anses möta både behov för målgruppen och vara kostnadseffektivt långsiktigt. Då boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende inte kräver heldygnspersonal och läkarinsatser kommer kostnaden som förvaltningen förutser att vara lägre i jämförelse med kostanden för särskilt boende för äldre. Förvaltningen bedömer att behovet och därmed kostnaden för särskilt boende för äldre på sikt kan minska i och med utökning av biståndsbedömt trygghetsboende.

Förvaltningen är i färd med att ta fram förslag på ersättningsmodell för biståndsbedömt trygghetsboende som är tillämpligt för både biståndsbedömt trygghetsboende i Tiohundras regi, i områden där Tiohundra inte bedriver kundvalet, samt för kommande upphandling genom LOU. Olika omsorgslösningar kommer vara en utgångspunkt.

Effekter för sammanhållen vård och omsorg

Boendeformen ger positiva effekter för den sammanhållna vården och omsorgen då det ökar förutsättningar för samverkan mellan nyckelfunktioner inom kommunen och frivilligorganisationer för att kunna erbjuda ett brett utbud av sociala aktiviteter. Det kommer även att bidra till samverkan med särskilda boenden för äldre eftersom individer i många fall kommer att ha möjlighet att byta till boendeformen särskilt boende i framtiden.

Eftersom Tiohundra inte har kundvalet i Älmsta kommer omsorgsuppdraget att behöva se annorlunda ut för boende på Elmstagården, i jämförelse med för de boende på Safiren på Bergshyddan (nuvarande pilot), förutsatt att direktionen den 2023-09-14 fattar beslut om omställning till biståndsbedömt trygghetsboende i Elmstagårdens särskilda boende för äldre enligt förvaltningens förslag.

På Elmstagården kommer

- omsorg och omvårdnad inklusive delegerade HSL uppgifter att ombesörjas av omsorgspersonal knutna till boendet.
- Det gäller även larm på natten (motsvarande nattpatrullens uppdrag).
- HSL insatser från sjuksköterska, arbetsterapeut och fysioterapeut kommer att ges av Tiohundras hemsjukvård och hemrehabilitering, alltså inte HSL personal knutna till boendet.

Läkarinsatser kommer att ombesörjas av husläkarmottagningar enligt samma princip som inom kundvalet. Det är husläkarmottagning där boende är listade som ansvarar för läkarinsatserna. HSL-personal ska därmed samverka med husläkare.

Barnperspektiv

Förslaget till beslut bedöms inte ha någon påverkan på barn och unga.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen bedömer som det framgår i beskrivning av ärendet att det inte är optimalt att omställa hela Bergshyddans säbo till biståndsbedömt trygghetsboende enligt tidigare beslut. Det är av vikt att beakta att lägenheterna i Bergshyddan har små pentryn vilket kan lämpa sig för vissa individer men inte för alla som behöver boendeformen. En eventuell renovering skulle medföra ekonomiska konsekvenser för förvaltningen och på sikt för boende som skulle få högre hyror.

Utifrån tidigare kartläggning framgår det även att en spridning av boendeformen i olika delar av kommunen är att föredra. Utifrån tidigare kartläggning är förvaltningens bedömning att det primära och nuvarande behovet av biståndsbedömt trygghetsboende är som störst i tätorten Norrtälje.

Förvaltningen föreslår att det tas beslut om att utökning av biståndsbedömt trygghetsboende på Elmstagården i Tiohundra ABs regi (11 platser) där det finns större lägenheter med ordentliga kök. Förslaget om Elmstagården är framtaget i dialog med Tiohundra AB. Förvaltningens bedömning är att TioHundra kan söka tillstånd för IVO i oktober och kan börja ställas om tidigast i april 2024. Detta kommer att ske genom successiv omställning och ingen boende ska behöva flytta mot sin vilja.

Förvaltningen bedömer sammanfattningsvis att nästa strategi för utökning av biståndsbedömt trygghetsboende är omställning av 11 platser på Elmstagårdens särskilda boende för äldre i Älmsta tätort genom en successiv omställning.

Förvaltningen ser också behov av en strategi för att långsiktigt utöka boendeformen biståndsbedömt trygghetsboende. Förvaltningen avser därför att ta fram en färdplan för utökning av biståndsbedömt trygghetsboende i ett flerårigt perspektiv, för att möta behov och tillgodose ett utbud i hela Norrtälje kommun.

Förvaltningen har initierat dialog med kommunen för att i samarbete hitta möjlig väg för att tillgodose framtida behov av lokalisation och drift av biståndsbedömt trygghetsboende, vilket blir inspel till den färdplan som föreslås tas fram.

Förvaltningen kommer att presentera på en kommande direktionsdel av nuvarande uppdrag (2023-02-16 § 20) som omfattar upphandling av biståndsbedömt trygghetsboende enligt LOU (lagen om offentlig upphandling), Mer konkret att återkomma med förslag på upphandlingsföreskrifter, avtalsvillkor samt ersättningsbilaga.

Rapportering och uppföljning av piloten med biståndsbedömt trygghetsboende, 8 platser i Tiohundras regi i Bergshyddans särskilda boende för äldre i Rimbo, kommer att redogöras för särskilt i eget ärende i samband med pilotens avslut februari 2024.

Beslut skickas till

Region Stockholm (registrator.rlk@regionstockholm.se)

Norrtälje kommun (kommunstyrelsen@norrtalje.se)

Tiohundra AB (registrator@tiohundra.se)